

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele:

Pavel Němec

Datum:

2.9. 2024

Autor:

Valérie Chocholová

Název práce:

Efekt domestikace na strukturu a komplexitu mozku u savců a ptáků

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem předložené práce bylo shrnout poznatky o vlivu domestikace na velikost mozku u savců a ptáků. Klasická představa, že mozek domestikantů je oproti divokým předkům výrazně zmenšen, může být do určité míry artefaktem spjatým s použitím relativní velikosti mozku jako měřítka jeho funkční kapacity. Dnes víme, že při srovnání blízce příbuzných druhů je daleko lepším korelátém výpočetní kapacity mozku jeho absolutní velikost. A ta se minimálně u některých domestikantů spíše zvětšuje. To umožňuje nahlédnout fenomén domestikace novou optikou a reinterpretovat klasické představy. Rovněž nové metody umožňující kvantifikaci počtu neuronů a gliových buněk a recentní studie o kognitivních schopnostech domestikantů začínají jednoduchý narativ o vlivu domestikace na mozek a chování povážlivě komplikovat. Podrobná rešerše v současnosti dostupných dat je nutným výchozím bodem pro návazné experimentální studie.

Struktura (členění) práce:

Bakalářská práce je klasicky členěna. Po krátkém úvodu následuje kapitola, ve které se autorka zabývá syndromem domestikace a vysvětluje pojem feralizace. Následují hlavní kapitoly 3 a 4, které se zabývají domestikovanými ptáky a savci. U každého domestikanta je nejprve stručně pojednána historie jeho domestikace a poté vliv domestikace na velikost a stavbu jeho mozku a kognitivní schopnosti. Podkapitoly o chování a kognici domestikantů jsou striktně omezeny na studie, které přímo srovnávali schopnosti domestikanců s divokými předky. Nejedná se tedy o obecné pojednání o chování domestikovaných druhů – to by výrazně překračovalo rámec předložené práce. V závěru autorka stručně shrnuje naše znalosti a zamýšlí se nad mnohdy problematickými interpretacemi klasických prací, používajících relativní velikost mozku jako proxy pro jeho procesní kapacitu.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

V předložené práci autorka cituje přes 200 literárních pramenů, ty jsou relevantní a jsou správně citovány.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

<p>Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):</p> <p>Práce je pečlivě zpracována, je psána čtivě, vyskytuje se v ní minimum stylistických prohřešků. Z prostorových důvodů bohužel nebylo možno do práce zařadit obrazovou dokumentaci. K práci je přiložena tabulka přehledně shrnující vliv domestikace na velikost mozkových struktur u jednotlivých domestikantů.</p>
<p>Splnění cílů práce a celkové hodnocení:</p> <p>Valérie Chocholová byla při spisování své bakalářské práce velmi samostatná, aktivně vyhledala relevantní literární zdroje a informace v nich uvedené kriticky zhodnotila a syntetizovala. Práce vyžadovala zahrnutí klasických, mnohdy více než 50 let starých německy psaných studií, tak literaturu zcela recentní. Valerie se tohoto nelehkého úkolu zhostila výborně. První draft vyžadoval drobné úpravy, s výsledkem jsem však spokojen. Podrobné zhodnocení práce ponechávám na oponentovi. Práci hodnotím jednoznačně kladně a nemám k ní žádný negativní komentář, drobné nedostatky jsme si vyřešili s Valerií během sepisování práce.</p>
<p>Otázky a připomínky oponenta:</p> <p>Nemám žádné otázky.</p>
<p>Návrh hodnocení školitele nebo oponenta</p> <p>☒ výborně ☐ velmi dobře ☐ dobře ☐ nevyhověl(a)</p>
<p>Podpis školitele/opponenta:</p>

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/pravidla-bc-2023.docx>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.